

Univers Pedagogic

7 (890),
15 februarie 2024

Săptămânalul pedagogilor din toată țara!

pro

CODUL DE ETICĂ AL CADRULUI DIDACTIC URMEAZĂ A FI MODIFICAT

Mai multe propuneri de modificare a Codului de etică al cadrului didactic au fost discutate în cadrul ședinței grupului de lucru privind consolidarea măsurilor de prevenire și combatere a corupției din domeniul educației, instituit de Ministerul Educației și Cercetării.

Principala modificare propusă constă în resetarea activității Consiliului de etică la nivel național. O altă modificare se referă la ajustarea componenței consiliilor de etică din cadrul instituțiilor de învățământ. De asemenea, vor fi completate listele de competențe ale acestor organe, prin enumerarea expresă a activităților de încurajare și stimulare a performanței angajaților din învățământ. Altă completare se referă la faptul

că membrii Consiliului de etică se pot autosesiza pe baza unor informații apărute în spațiul public, care țin de nerespectarea obligațiilor menționate de cod.

Prezent la ședință, ministrul Dan Perciun a menționat că modificările propuse la Codul

de etică al cadrului didactic au scopul de a asigura standarde deontologice cât mai înalte pentru angajații din sistemul educațional. „Noile completări vin să îmbunătățească standardele și regulile de conduită a personalului de conducere, didactic și didactic auxiliar din învățământul general și profesional tehnic, dar și să contribuie la creșterea prestigiului profesiei didactice și la consolidarea autorității profesorilor”, a notat Dan Perciun.

Membrii grupului de lucru au venit cu mai multe propuneri vizavi de conținutul proiectului ordinului „Cu privire la modificarea Codului de etică al cadrului didactic”, urmând ca MEC să realizeze procedura de avizare, expertiză anticorupție și juridică a documentului.

35 de instituții de învățământ vor face parte din Rețeaua Școlilor Model

În Republica Moldova va fi creată o Rețea de Școli Model – un proiect național lansat de Ministerul Educației și Cercetării, care prevede renovarea și dotarea integrală a 35 de instituții de învățământ general din țară. Scopul inițiativei este de a crește accesul elevilor din medii defavorizate, în special al celor din localitățile mici din mediul rural, la educație de calitate.

„Am decis să investim în crearea acestor poli de atracție în fiecare raion, care să servească drept destinație, în special pentru elevii din instituțiile foarte mici.

Vom investi în infrastructură, un factor care permite ca procesul educațional să fie organizat la cele mai înalte standarde. Însă ceea ce contează cel mai mult sunt cad-

rele didactice, directorii instituțiilor de învățământ, modul în care sunt construite procesele în instituție, disponibilitatea materialelor didactice și multe alte aspecte care transformă această comunitate în una performantă”, a spus ministrul Dan Perciun în cadrul evenimentului de lansare a Rețelei Școlilor Model.

Carolina Odobescu, coordonatoare principală a operațiunii/portofoliu la Banca Mondială, a menționat: „Suntem alături de Guvernul Republicii Moldova, prin sprijin financiar, dar și prin asistență tehnică și activități analitice, oferind ajutor țării în îmbunătățirea mediului de învățare în instituțiile participante. Proiectul privind îmbunătățirea calității educației va sprijini, de asemenea, schimbările sistemice care promovează și practicile de digitalizare a sectorului pentru a-i spori reziliența”.

(Continuare în pag. 2)

A fost aprobat Regulamentul cu privire la organizarea și desfășurarea concursului pentru ocuparea funcției publice de șef al direcției de învățământ

Ministerul Educației și Cercetării a adoptat Regulamentul cu privire la organizarea și desfășurarea concursului pentru ocuparea funcției publice de conducător al organului local de specialitate în domeniul învățământului (OLSDÎ). Documentul va asigura organizarea, pe principii unice, bazate pe meritocrație și transparență, a concursurilor pentru desemnarea în funcție a conducătorilor OLSĐI.

Regulamentul va fi aplicat pentru organizarea concursurilor de angajare în funcțiile rămase vacante, după încetarea raporturilor de muncă cu șefii direcțiilor care au fost numiți în funcție fără a fi organizat un concurs, cu mai mult de patru ani în urmă sau a celor numiți în calitate de șefi pe o perioadă nedeterminată de timp.

„Regulamentul cu privire la organizarea și desfășurarea concursului pentru ocuparea funcției publice de conducător al OLSĐI are scopul să asigure selectarea celor mai competenți profesioniști în baza unor criterii clar definite și a unei proceduri unice de evaluare. Va fi constituită o comisie de concurs profesionistă și reprezentativă, iar testarea se va face la calculator, fapt care va facilita evaluarea, va oferi mai multă credibilitate procedurii de verificare a cunoștințelor candidaților la concurs și va stabili o procedură echitabilă”, susține ministrul Dan Perciun.

Concursul va include trei etape:

1. verificarea îndeplinirii condițiilor de participare la concurs (candidatul întruște condițiile specificate: studii de master sau superioare pre-Bologna; experiență managerială de cel puțin 5 ani; cerințe ce rezultă din statutul de funcționar public. Candidații la concurs vor prezenta următoarele acte confirmative, inclusiv: actul de identitate; curriculum vitae; copia/copiile actului/actelor de

studii; programul de dezvoltare a sistemului educațional din raion/municipiu elaborat pentru 4 ani);

2. proba scrisă (test-grilă realizat la calculator, cu un prag de trecere de cel puțin 75% din punctajul stabilit, care cuprinde itemi pentru următoarele domenii de management: al sistemului educațional, curriculumului, resurselor umane și resurselor financiare;

3. interviul, care include evaluarea programului de dezvoltare a sistemului educațional și a competențelor demonstrate la interviu (criterii: I) abilitățile de comunicare și prezentare; II) capacitățile generale de analiză și sinteză; III) calitatea analizei SWOT, relevanța și calitatea datelor utilizate; IV) oportunitatea viziunii și a obiectivelor strategice, formularea clară și argumentată a acestora și V) calitatea planului de acțiuni propus, inclusiv din perspectiva relevanței acțiunilor, alinierea acestora la obiectivele strategice, a termenelor de realizare și a costurilor).

Din componența comisiei de concurs vor face parte 3 reprezentanți ai autorităților locale și câte un reprezentant al MEC, ANCE, ANACEC, CALM, sindicatelor, societății civile, precum și un director al unei instituții de învățământ general.

La etapa de elaborare, proiectul Regulamentului a fost plasat pentru consultări publice pe pagina web oficială a Ministerului Educației și Cercetării www.mec.gov.md și pe portalul guvernamental www.particip.gov.md. Totodată, au fost organizate ședințe online de consultare publică a proiectului de Regulament, a fost realizată procedura de avizare și de expertiză anticorupție și juridică a proiectului de act normativ. La definitivarea Regulamentului de concurs, Ministerul Educației și Cercetării a analizat toate recomandările autorităților implicate în procesul de avizare și expertizare.

Regulamentul poate fi consultat aici: https://mec.gov.md/sites/default/files/20240209-022_1.pdf?fbclid=IwAR3cR-DyYlXda-fA88EPdHkNhLOXXBBSIZ3ybz-7vrqXZeJpBTNuinTsrQ1R0

Studentii și doctoranzii vor fi scutiți de taxele de școlarizare în Bulgaria

Executivul Bulgariei intenționează să renunțe la taxele de școlarizare pentru studenții de licență și doctoranzii înscriși la locurile subvenționate de stat. În vederea realizării acestui deziiderat, pe platforma *strategy.bg* se vor iniția discuții privind modificările la Legea învățământului superior. Eliminarea taxelor respective urmează să faciliteze accesul la învățământul superior pentru toți cetățenii bulgari, indiferent de mijloacele lor financiare și de statutul social pe care îl dețin.

Prim-ministrul Bulgariei, Nikolai Denkov, a specificat că aceste costuri de școlarizare vor fi subvenționate de stat, modificările respective de lege fiind pe agenda

gubernamentală de lucru timp de câțiva ani. Educația a fost întotdeauna o prioritate națională în această țară balcanică, fiind declarată valoare națională odată cu ultimele schimbări operate în Constituție.

Această măsură este o continuare firească a politicii Executivului bulgar de a asigura o educație accesibilă, cuprinzătoare și de calitate. Eliminarea taxelor de școlarizare la universitățile de stat ar face mai atractive aceste instituții pentru studenții care ezită să-și continue educația în propria țară, contribuind totodată la depășirea crizei demografice – un exemplu demn de urmat și pentru R. Moldova, zic eu.

De remarcat că măsura în cauză va intra în vigoare în acest an universitar, prin eliminarea totală a taxelor de doctorat, astfel mai mulți tineri fiind încurajați să aleagă o carieră academică în domeniul științelor.

B. Iu.

La Comrat s-au desfășurat sesiuni de informare despre prevenirea bullyingului în școli

Două sesiuni de informare cu genericul „Cum putem preveni bullyingul în școli?” au fost organizate de Oficiul Teritorial de Informare al Parlamentului (OTIP) Comrat. Activitățile au avut loc cu prilejul *Zilei internaționale pentru nonviolență în școală*, reunind în jur de 40 de participanți – atât elevii clasei a VII-a a Gimnaziului din comuna Svetlii, raionul Comrat, cât și ai clasei a X-a de la Liceul Teoretic „Grigore Vieru” din Chioselia-Rusă (UTA Găgăuzia).

În cadrul evenimentului s-a discutat despre: cauzele apariției bullyingului; tipurile de acțiuni catalogate ca fiind bullying; consecințele acestui fenomen asupra copiilor și adolescenților. Totodată, învățăceii s-au familiarizat cu inițiativele legislative ale deputaților din Parlamentul Republicii Moldova, menite să combată în instituțiile de învățământ din țară acest fenomen regretabil.

De remarcat că *Ziua internațională a nonviolenței în școală* este o inițiativă mondială, neguvernamentală, independentă și voluntară a educației pentru pace. De fapt, mobilizarea și preocuparea față de combaterea violenței în școli a devenit, în mod constant, un obiectiv politic la nivel național și internațional.

Alocații de învățământ pentru tinerii din regiunea transnistreană

Mai mulți tineri din regiunea transnistreană au beneficiat de peste 172 de milioane de lei (circa 8,6 mil. de euro), alocați în ultimii cinci ani pentru studii în instituțiile de învățământ profesional tehnic și universitar de pe malul drept al Nistrului. Astfel, în vederea asigurării necesităților transnistrenilor dornici să-și facă studiile la instituții de învățământ superior din Basarabia s-a oferit, în perioada 2018-2023, suma totală de 144,14 mil. de lei pentru 4 473 de locuri cu finanțare bugetară.

Făcând o analiză a evoluției comparative a situației din sfera respectivă, putem constata o dinamică în creștere a cifrelor: în 2018, pentru 582 de locuri achitate din bugetul public național, au fost alocați 15,78 milioane de lei, iar în 2023 pentru 881 de locuri bugetare (+66.1%) au fost achitați 28,44 milioane de lei (+80.2%), în vederea asigurării necesităților de studiu studenților proveniți de pe malul stâng al Nistrului. În ceea ce ține de învățământul profesional tehnic, în intervalul 2019-2023 s-au alocat 28,79 milioane de lei pentru 1 268 de locuri bugetare destinate tinerilor din regiunea transnistreană. Așadar, resursele alocate cu același scop în 2023 au cunoscut o creștere de 90,6 la sută, echivalentul a 7,57 mil. de lei, în comparație cu anul 2019, când au fost alocate 3,97 milioane. În același timp, numărul tinerilor din regiunea menționată, încadrați la această treaptă de studii în perioada respectivă, a rămas aproximativ la același nivel. În plus, în anul 2023 s-a dublat interesul tinerilor din regiunea transnistreană pentru învățământul profesional tehnic postsecundar (188 de locuri bugetare ocupate) în comparație cu 2019 (92 de locuri).

Reporter UPP

35 de instituții de învățământ vor face parte din Rețeaua Școlilor Model

(Continuare din pag. 1)

„La sfârșitul anului trecut, Consiliul European a demarat procesul de negociere privind aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană. Felicităm autoritățile pentru acest pas făcut, binevenit, dar asta înseamnă un număr mare de reforme și foarte multe lucruri de făcut. Acest tip de reforme sunt foarte dificile, mai ales în domeniul educațional - un sector foarte apropiat cetățenilor. UE este alături de MEC și ceilalți parteneri în acest proces dificil”, a declarat Magdalena Mueller-Uri, șefa Departamentului Operațiuni al Delegației Uniunii Europene în Republica Moldova.

Daniela Gasparikova, reprezentanta rezidentă PNUD în Republica Moldova, a subliniat: „Îmi exprim aprecierea față de Ministerul Educației și Cercetării pentru această inițiativă, care are potențialul de a îmbunătăți calitatea educației și de a contribui astfel la dezvoltarea durabilă și incluzivă. La PNUD Moldova, credem, educația are un rol esențial în dezvoltarea capitalului uman. De-a lungul anilor, am susținut numeroase inițiative în domeniul educației generale, educației vocaționale și educației adulților.”

„Există mari diferențe între performanțele elevilor din școlile mai mici, rurale și cei din școlile mai mari, urbane, așa cum demonstrează rezultatele testelor PISA. Aproximativ 64% dintre elevii de 15 ani din școlile rurale au obținut punctaje mai mici la științe și citire, comparativ cu 46% media națională. Sperăm

că școlile model vor arăta o modalitate de a îmbunătăți potențialul acestor scoruri, prin adoptarea și adaptarea standardelor de bune practici în învățare și predare”, a punctat Maha Damaj, reprezentantă de țară UNICEF în Republica Moldova.

„Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID) este bucuroasă să colaboreze cu Guvernul Republicii Moldova în pregătirea studenților pentru viitor și, astfel, să ajute R. Moldova să avanseze pe drumul său către integrarea europeană. Investițiile în școlile din Moldova sunt critice pentru reținerea talentelor în țară, creșterea economiei și pentru a face din Moldova un loc mai bun pentru următoarele generații”, a menționat Will Trigg, șeful Echipei economice, USAID.

Cele 35 de instituții de învățământ general din țară, câte una din fiecare raion, urmează a fi renovate totalmente și dotate cu tot ce este necesar pentru a asigura calitatea procesului de studiu și corespunderea la cele mai înalte standarde în domeniu. Aceasta înseamnă investiții în infrastructură, modernizarea conținuturilor educaționale, echipamente digitale de ultimă generație, săli de curs și laboratoare performante, terenuri de sport, transport, alimentație gratuită etc.

La selectarea școlilor s-a ținut cont de mai multe criterii, inclusiv ca numărul de elevi care își fac studiile în aceste instituții să fie de minim 500, școlile să dispună de 200 de locuri libere pentru a primi elevi din alte localități. La prima etapă vor fi incluse 10 instituții, din cele 35 din Rețeaua Școlilor Model, ren-

ovarea urmând să se facă în cadrul proiectului „Îmbunătățirea calității educației”, implementat de Ministerul Educației și Cercetării și finanțat de Banca Mondială.

Investițiile necesare pentru crearea Rețelei celor 35 de școli model se ridică la 70 mil. euro, la etapa actuală fiind identificate 14,5 mil. euro.

Lista școlilor din Rețeaua Școlilor Model: IPLT „Petru Rares”, Soroca; IPLT „Mihai Eminescu”, Anenii Noi; IPLT „Olimp”, Sângerei; IPLT „Alexandru cel Bun”, Rezina; IPLT „A. Pușkin”, Ungheni; IPLT „Mihai Eminescu”, Strășeni; IPLRPS Chișinău; IPLT „Mihai Eminescu”, Căușeni; IPLT „Mihail Sadoveanu”, Călărași; IPLT „Mihai Eminescu”, Cahul; IPLT „Mihai Eminescu”, Edineț; IPLT „Mihai Eminescu”, Leova; IPLT „Ion Creangă”, Coșnița, Dubăsari; IPLT „Mircea Eliade”, Nisporeni; IPLT „Mihail Sadoveanu”, Hâncești; IPLT „Boris Dănga”, Criuleni; IPLT „Onisifor Ghibu”, Orhei; IPLT „B.P. Hasdeu”, Bălți; IPLT „Mihail Sadoveanu”, Ocnița; IPLT „Grigore Vieru”, Briceni; IPLT „Liviu Damian”, Râșcani; IPLT „Mihai Eminescu”, Drochia; IPLT „Vasile Coroban”, Glodeni; IPLT „Alexei Mateevici”, Soldănești; IPLT „Mihail Ceachir”, Ceadăr-Lunga; IPLT „Constantin Stere”, s. Abaclia, Basarabasca; IPLT „Mihai Eminescu”, Cantemir; IPLT „Mihai Eminescu”, Cimișlia; IPLT „Alexei Mateevici”, Donușeni; IPLT „Ion Creangă”, Fălești; IPLT „M. Costin”, Florești; IPLT „Ion Pelivan”, Răzeni, Ialoveni; IPLT „Ștefan Vodă”, Ștefan Vodă.

– Cum ai descrie experiența ta de student la Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” până acum?

– Mă consider cea mai fericită studentă, un iubitor incurabil al universității mele de suflet. Unii oameni se miră de starea mea plină de inspirație pe care o am la universitate, dar aceasta este, într-adevăr, ceea ce simt aici zilnic. Anul I, pentru mine, a fost o „copilărie academică”, când ești fascinat de fiecare pas făcut, de aprecierea din partea cadrelor didactice, când orice manifestare ți se pare o culme imposibil de atins. Totuși, pe parcurs, găsești acea sevă pentru a conștientiza că poți să fii mai puternic decât crezi; când simți susținerea din partea grupei și a profesorilor și te afli la începutul căii de a revela esența bătailor inimii tale în cadrul universității. Anul II poate fi deja considerat „adolescența academică”. Atunci am simțit cum ritmul vieții în lumea crengiană a devenit mai accelerat pentru mine. Am descoperit un univers de oameni excepționali, grație cărora sunt mai des implicată în diverse activități, fapt din care a crescut și nivelul responsabilității față de ceea ce fac. Disciplinele predate au devenit mai serioase, am început să mă confund în lumea cercetării științifice și a didacticii și, ținând cont de toate acestea, încerc să-mi mențin reușita academică la același nivel înalt precum este. Simt că viața mea de student o constituie permanenta urcare pe următoarea treaptă a dezvoltării mele atât profesionale, cât și personale. Este un indiciu că, totuși, sunt pe calea cea dreaptă...

– Care a fost cea mai memorabilă experiență de învățare din acest an universitar?

– Este remarcabil faptul că fiecare zi petrecută la universitate reprezintă o oportunitate potrivită de a învăța ceva. Pe lângă multe lecții de viață și obținerea cunoștințelor de calitate, mi-am adus aminte de orele în cadrul disciplinei „Educația incluzivă”. La acele ore am vorbit mult cu Dorina Ponomari, dr., conf.univ., despre diverse dizabilități, gradele lor și cum acestea influențează procesul educativ chiar de la o vârstă fragedă. Am plâns privind studii de caz despre copii cu tulburări de limbaj care încercă să pronunțe diverse sunete și cuvinte. Atunci am înțeles că, uneori, nici nu ne dăm seama prin ce poate trece un copil pentru a-și organiza activitatea de învățare. Totodată, descoperind modul în care se pot manifesta tulburările de pronunție, voce, ritm și limbaj, am conștientizat că activitatea de predare-învățare trebuie să fie abordată individualizat în așa fel, încât fiecare copil să poată învăța.

– Ce sfaturi ai pentru viitorii studenți care intenționează să se alăture programelor la Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”?

– Le-aș sugera să fie deschiși față de orice oportunitate care va apărea pe parcursul studiilor. Îi încurajez să se implice activ în viața crengiană, deoarece prin intermediul acesteia ei vor putea dezvălui farmecul studenției și să se dezvolte multilateral. În același timp, aș vrea ca viitorii studenți să nu aibă frica de a greși, lucrul acesta este

Tatiana KOSOROTOVA: „Mi-aș dori să schimb atitudinea oamenilor față de pedagogie, eliminând opinia că a fi pedagog este plictisitor și anost”

În acest număr al săptămânalului „Univers Pedagogic” ne-am propus să o cunoaștem pe Tatiana Kosorotova, studentă de excepție la Facultatea de Filologie și Istorie a Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă”, care a acceptat cu entuziasm să-și împărtășească experiența de student și viziunea sa asupra educației. Cu un parcurs universitar marcat de pasiune și dedicare, Tatiana dezvăluie cum a găsit inspirație în profesorii săi și în

atmosfera caldă a universității. Dincolo de realizările academice, ea încurajează viitorii studenți să fie deschiși la oportunități și să se implice activ în viața universitară, subliniind importanța relației strânse dintre studenți și cadrele didactice. Interviul de mai jos oferă o incursiune profundă în experiența educațională și aspirațiile profesionale ale unei tinere dedicate dezvoltării sale și sistemului educațional din Republica Moldova.

fiere, și o greșeală făcută nicicum nu va schimba atitudinea cadrelor didactice față de ei. Totodată, aș vrea să anulez mitul că la universitate profesorii sunt indiferenți și distanți față de studenți, deloc nu este așa. Dacă studenții vor manifesta interes față de ceea ce fac și vor fi dornici de a experimenta mai multe lucruri frumoase, ei vor vedea că un cadru didactic le va putea deveni un prieten fidel pe toată calea educației.

– Ce te-a motivat să alegi această universitate și acest domeniu de studii?

– Sunt vorbitoare de limbă rusă. Relația mea cu limba română mi se părea una iremediabilă, fiindcă era plină de neînțeleșuri și tăcere. Situația s-a schimbat atunci când, în clasa a X-a, în sală a intrat o profesoară nouă... Este vorba de Rodica Feteasco, care s-a dovedit a fi nu doar profesoară de limba și literatura română, grad didactic superior, la LT „Vasile Lupu”, ci și formator național, autoarea culegerilor de teste de evaluare pentru clasele a IX-a și a XII-a, autoarea de manuale școlare etc. Anamei dumneaei a devenit acel „soare” care m-a împăcat cu limba română și mi-a insuflat dragoste necondiționată față de ea. Doamna Rodica era și este un exemplu de profesor cu vocație, iar pentru mine conta enorm atitudinea dumneaei față de faptul că așa putea fi profesoară. Dumneaei mi-a spus: „Vreau să te văd în calitate de colegă. Copiii au nevoie de o profesoară ca tine”. Acele cuvinte inestimabile instantaneu m-au făcut să iau decizia de a-mi lega viața de pedagogie. Ulterior, doamna Rodica mi-a povestit despre UPS „Ion Creangă” și despre specialitatea în cadrul Facultății de Filologie și Istorie – Limba și literatura română și limba engleză (alolingvi).

– Cum ai abordat provocările academice și cum ai gestionat echilibrul între studii și viața personală?

– Cred că cea mai mare provocare pentru mine o constituia înțelegerea că nu pot face de fiecare dată totul perfect. Oricum, reușita în orice domeniu al vieții studențești este schimbătoare. O dată, după conferință, te simți cel mai mare învățat, iar altă dată îți aduci aminte de fiecare greșeală și performanța ta nu te satisface deloc.

Însă aceste clipe sunt indispensabile pentru viață. În astfel de momente apar multe oportunități care îți oferă șansa de a te schimba spre bine și ulterior te implici în ceva nou cu mai multe ambiții și perseverență.

– În ce activități extracurriculare sau proiecte speciale ai fost implicată la universitate?

– Am participat la: Conferința Științifică Națională cu participare internațională a studenților „Probleme și soluții în știința contemporană”; Conferința Științifică Națională cu participare internațională „Educația multiculturală, spațiu formativ pentru educația valorilor” etc. M-am implicat, în calitate de voluntar, în activitățile Comisiei de Admitere a UPS „Ion Creangă” 2023, Comisiei de Cazare; în formarea în cadrul Centrului American și al Catedrei de Filologie Engleză din universitate cu genericul „Facilitating English Teachers in Building a Diverse, Inclusive, and Equitable Academic Environment for Learners” și în „SumoBot Challenge 2023”, organizat de Centrul de Inovații Digitale în Educație „Clasa Viitorului”.

Vorbind despre concursuri, am participat la „Studentul Anului 2023”, unde m-am clasat pe locul III, „Moștenitorii lui Creangă 2023”, Recitalul de poezie în cadrul Zilelor Culturii Americane „Fall...Being Thankful For...”, unde am luat locul I.

Acum sunt implicată în Campania de promovare a UPSC, care se desfășoară în diverse raioane ale țării noastre.

– Care sunt principalele resurse sau servicii, pe care le-ai găsit utile în timpul studiilor tale la universitate?

– În cadrul UPS „Ion Creangă” există un șir de centre care pot fi prielnice oricărui om. Centrul Național de Inovații Digitale în Educație „Clasa Viitorului” deseori ne oferă săli bine dotate pentru organiza-

rea conferințelor și evenimentelor cu tehnologii moderne. La Centrul de Consiliere și Ghidare în Carieră poți beneficia gratuit nu doar de consiliere psihologică, dar și educațională. Centrul de Formare Continuă și Leadership ne pune la dispoziție programe de perfecționare, dar și recalificare, astfel ai posibilitatea să te specializezi în două sau mai multe domenii. Sindicatul studențesc este o autoguvernanță studențească puternică, care are drept scop susținerea studenților și îmbunătățirea capacităților lor de lider și comunicare. De asemenea, în cadrul universității își desfășoară activitatea mai multe centre lingvistice: Centrul American (Centrul de resurse pentru profesori de limba engleză și studenți), CICF (Centrul de informare și cercetare francofon), CCI (Centrul de cultură italiană), DAAD (Serviciul German de schimb Academic) și OeAD (Agenția Austriacă de Cooperare Internațională în Educație și Cercetare).

– Ce tehnologii sau metode de predare consideri că au avut cel mai mare impact în procesul tău de învățare?

– Din punctul meu de vedere, avem cel mai bun proces de învățare, acesta fiind interactiv și centrat pe student. În cadrul orelor avem posibilitatea de a elabora proiecte în grup sau ni se repartizează teme pe care trebuie să le prezentăm creativ, demonstrând astfel înțelegerea lor. Utilizarea acestor tehnici ne oferă o experiență de învățare mai diversificată și captivantă.

– Care sunt planurile tale de viitor în domeniul educației sau în cariera ta profesională?

– Îmi doresc să devin doctor în pedagogie și conferențiar universitar. Sunt profund încântată de întreaga atmosferă pedagogică pe care o resimt la universitate, de aceea vreau să fac parte din corpul profesoral al UPS „Ion Creangă”. Îndrăznesc să visez la aceasta, deoarece sunt conștientă de faptul că vreau să evoluez profesional în cadrul diverselor proiecte, atât naționale, cât și internaționale, iar pasiunea mea pentru formare mă va ghida către rezultate excepționale. De asemenea, prin toată activitatea mea profesională, doresc să contribuie la dezvoltarea sistemului educațional din Republica Moldova. Mi-aș dori să schimb atitudinea oamenilor față de pedagogie, eliminând opinia că a fi pedagog este plictisitor și anost. Prin propriul exemplu aș vrea să demonstrez că o lecție nu constă în dictarea materialului și în lipsa comunicării. O lecție neapărat trebuie să fie o lume nouă de inter/transdisciplinaritate, unde fiecare copil își poate exprima opinia; unde, intrând în sală, o persoană va asista la un proces de comunicare captivant între elev și cadrul didactic; unde copiii vor dezvolta creativ propriul produs și vor privi procesul educativ ca pe o sursă de revigore.

– Care ar fi un moment sau o realizare pe care o consideri o culme a experienței tale academice de până acum?

– De fiecare dată când vorbesc în public în cadrul diverselor activități, simt o împlinire de nedescris. De asemenea, fiecare cuvânt de apreciere din partea profesorilor universitari se prezintă ca o realizare pentru mine. Cred că, deocamdată, culmea academică o constituie susținerea mini-tezei de an cu tema „Aspectele stilistice ale sinonimelor în limba română”, (conducător științific: dr., conf. univ., Svetlana Dermenji). Este prima mea experiență legată de cercetare științifică. A scrie o teză înseamnă să-ți dezvolți abilități de gândire critică și creativă, să dobândești o cunoaștere detaliată a domeniului ales, să demonstrezi autenticitate și perseverență. De asemenea, este o posibilitate de a transforma ceea ce îți este drag sufletului într-un experiment științific. Susținerea acestor lucrări mi-a denotat faptul că eu sunt aptă să vorbesc științific în limba română și să tind spre culmi academice mai înalte.

– Care este mentorul tău sau profesorul care are un rol important în sprijinirea dezvoltării tale academice și profesionale?

– Sufletul nu-mi permite să aleg doar unul dintre acești oameni minunați! Ținând cont de faptul că specialitatea mea este dublă, am câte două aripi care mă ajută să zbor cu pasiune în lumea limbii române și a limbii engleze. Limba română strălucește în inima mea grație dr., conf. univ. Adrian Ghicov și Svetlanei Dermenji. Domnul A. Ghicov este emanația energiei vivificatoare, care și-a luat sevă din îmbrățișarea caldă a limbii române cu misiunea pedagogică. Dumnealui este somitatea mea în domeniul limbii române. Domnul profesor întotdeauna găsește clipe magice pentru a evidenția frumusețea cu care eu vorbesc și tratez limba română. Iuscuitul profesor mă implică în diferite activități care contribuie la îmbunătățirea cunoștințelor mele și sufletul dumnealui mă motivează să ating culmi noi. Doamna S. Dermenji îmi este dirigintă, îmi este alături din prima zi la universitate și mă susține necondiționat pe calea mea academică. Grație privirii dumneaei calde, eu capăt mai multă încredere în forțele proprii și îndrăznesc să particip în cadrul diverselor conferințe. Este un exemplu de didactician cu vocație, care îți transmite cunoștințe prin iubire și îl privește pe fiecare ca pe un miracol. Aș vrea să fiu la fel de dedicată universității, precum este dumneaei.

(Continuare în pag. 5)

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”: Oportunități pentru candidații la studii Facultatea științelor exacte

Dezvoltarea potențialului uman este una dintre prioritățile de bază ale procesului de modernizare a sistemului educațional din cadrul Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă”, care are ca obiectiv o transformare radicală, bazată pe cunoștințe în scopul dezvoltării societății. Facultatea de Fizică, Matematică și Tehnologii Informaționale a Universității a pregătit mii de specialiști profesioniști care își aduc aportul în multe instituții de învățământ din țară și de peste hotare.

Matematica este o disciplină fascinantă, chiar dacă pentru unii este plictisitoare. Ea ne permite să ne depășim intuiția, pentru a-i descoperi misterele. Dacă faceți parte dintre cei care vă plac științele exacte, vă propunem să luați cunoștință de Facultatea de Fizică, Matematică și Tehnologii Informaționale (FMTI) a UPSC. FMTI este prima facultate din Republica Moldova, fondată la 1 octombrie 1930, care are drept scop principal organizarea și desfășurarea procesului instructiv-educativ și realizarea activităților de cercetare științifică în domeniile Matematică, Fizică, Informatică și Tehnologii Informaționale.

În componența catedrelor activează 42 de cadre didactice, dintre care 6 doctori habilitați, profesori universitari, și 25 doctori, conferențieri universitari.

Facultatea are aproape un centenar de la înființare și are o mare experiență în pregătirea atât a cercetătorilor, cât și a cadrelor didactice.

FMTI colaborează cu instituții de profil din România (Universitatea din Craiova, Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava, Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași, Casa Corpului Didactic din Suceava), Ucraina (Universitatea Națională din Cernăuți), Italia (Universitatea din Genova), Slovenia (Universitatea din Maribor), Belarus (Universitatea din Minsk), China (Universitatea Normală din Shanghai), Polonia (Universitatea Pedagogică din Cracov), Rusia (Institutul Fizico-Tehnic „A. Ioffe” din Sankt-Petersburg), Coreea (Institutul de Nanoelectronică din Seul) ș.a.

În componența facultății funcționează 4 catedre: **Fizică Teoretică și Experimentală**; **Analiză Matematică și Ecuații Diferențiale**; **Algebră, Geometrie și Topolo-**

„*Matematica este limba cu care Dumnezeu a scris universul*”

(Galileo Galilei)

gie; **Informatică și Tehnologii Informaționale.**

Catedra de Fizică Teoretică și Experimentală este urmașul de drept al catedrei de Fizică care a fost formată la 1 octombrie 1930, odată cu fondarea Institutului Învățătoresc din Tiraspol și a Facultății de Fizică și Matematică. Pe parcursul istoriei denumirea catedrei a fost modificată.

Din anul 2000 fizicienii activează în componența unei catedre cu denumirea „Fizică Teoretică și Experimentală”. De-a lungul timpului, catedra FTE a trecut prin mai multe transformări, dar de fiecare dată și-a perpetuat misiunea nobilă de a forma cadre didactice de o înaltă calitate în domeniul științelor fizice, care au contribuit, ulterior, la dezvoltarea demersului didactic și investigațional, pe plan național și internațional.

Catedra se mândrește cu absolvenții, care au atins obiective superioare în știința și didactica contemporană, cum ar fi: membrul corespondent al AȘM, doctor habilitat, profesor universitar Teodor Șișianu; doctor habilitat, profesor universitar Fiodor Munteanu; doctor habilitat, profesor universitar Mihail Caraman; doctor habilitat, profesor universitar Mihail Vladimir etc.

Catedra de Fizică Teoretică și Experimentală rămâne la fel de atractivă și competitivă, oferind programe de studii complexe, orientate spre studierea fizicii moderne și astronomiei.

Catedra Analiză Matematică și Ecuații Diferențiale (AMED) a fost înființată în 2007, în baza Catedrei de Matematică, fondată în anul 1930. În anul 1966 Catedra de Matematică s-a divizat în două catedre – Analiză Matematică și Algebră Superioară, ca mai apoi, în anul 2001, să formeze o singură catedră – cea de Analiză Matematică și Algebră. În perioada anilor 2001-2007, au fost repartizați la catedră, în calitate de asistenți universitari, absolvenții Facultății de Fizică și Matematică.

În anul 1999 la catedră a fost deschisă secția de doctorat la specialitățile 01.01.01-Analiză matematică și 01.01.02 – Ecuații diferențiale.

Începând cu anul 2002, la catedră își începe activitatea semina-

rul științific „Ecuații diferențiale și Algebră”, biroul seminarului fiind constituit din profesorii universitari Mihail Popa, Dumitru Cozma și Alexandru Șubă. Acest seminar este un satelit al seminarelor științifice de profil la teoria calitativă a ecuațiilor diferențiale din Republica Moldova, care reunește în ședințele sale profesori, doctoranzi, masteranzi și studenți din mai multe instituții de cercetare.

Catedra Analiză Matematică și Ecuații Diferențiale asigură pregătirea cadrelor didactice de înaltă calificare, prin Programe de studii acreditate la nivel internațional (Agenția de Asigurare a Calității AQAS

și funcționează Centrul de cercetare „Probleme actuale ale Algebrei, Geometriei și Topologiei”.

Principalele domenii științifice de cercetare sunt:

1. Topologia;
2. Algebra;
3. Didactica matematicii;
4. Istoria matematicii;
5. Valorificarea contextelor de aplicare a conținuturilor disciplinelor matematice, în scopul dezvoltării competențelor profesionale;
6. Valorificarea contextelor de aplicare a conținuturilor disciplinei Didactica matematicii;
7. Valorificarea posibilităților și implementarea soluțiilor fără pilot.

din Germania) și național (Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare):

ciclul I: licențiat în Matematică și Informatică, licențiat în Fizică și Informatică, licențiat în Informatică și Matematică, licențiat în Matematică, licențiat în Informatică;

ciclul II: master în Matematici Moderne și Tehnologii Moderne în Instruire; master în Matematica Didactică;

ciclul III: doctorat în matematică la specialitățile 111.01 – Analiză matematică, și 111.02 – Ecuații diferențiale;

formarea continuă a cadrelor didactice și manageriale din instituțiile de învățământ general și profesional tehnic la Matematică; recalificarea cadrelor didactice la Matematică.

În anul 2007, în urma reorganizării catedrelor facultății de Fizică și Matematică, se schimbă denumirea catedrei Geometrie în **Algebră, Geometrie și Topologie**. În cadrul catedrei funcționează seminarul științific „Structuri topologo-geometrice și algebrice”, este organizat

Cadrelor didactice ale catedrei participă activ la coordonarea cercetărilor și realizarea obiectivelor în diverse proiecte științifice.

De un mare succes în cadrul facultății se bucură **Catedra de Informatică și Tehnologii Informaționale**. Este necesar de menționat că în prezent toți membrii de bază ai Catedrei ITI dețin gradul științific de doctor în științe. Profesorii Catedrei ITI sunt specialiști de înaltă calificare, care activează cu succes în domeniile Informaticii și Didacticii Informaticii. Drept confirmare, sunt cele peste 700 de publicații științifice și didactice, printre care monografiile, manuale universitare și preuniversitare, ghiduri pentru profesori.

Merită să remarcăm în mod expres efortul considerabil al profesorilor Catedrei ITI, care din anul 2010 organizează Olimpiada Interuniversitară de Informatică pentru studenți. În cadrul Olimpiadei respective participă studenți de la diverse universități din țară. Aceste manifestări științifice con-

tribuie substanțial la implicarea studenților în procesul de cercetare.

În prezent Catedra ITI dispune de 8 săli de calculatoare moderne conectate la Internet, imprimante, scanere, camere video etc. Ea asigură pregătirea studenților la următoarele specialități:

1. Informatică;
2. Informatică și matematică;
3. Informatică și fizică;
4. Matematică și Informatică;
5. Fizică și Informatică;
6. Geografie și informatică.

La facultate, de rând cu laboratoarele de studii, sălile de calculatoare, de robotică, dronele educaționale, sunt un șir de laboratoare de cercetare, cum ar fi: inteligența artificială creativă, fizica stării solide, probleme actuale în algebră, geometrie, topologie, analiza matematică și ecuații diferențiale. De exemplu, în cazul orelor de robotică și mecatronică se utilizează diverși tipuri de roboți, se utilizează imprimantele 3D, studenții având posibilitatea să aplice în practică cunoștințele teoretice în domeniul matematicii și fizicii.

Tinerii sunt implicați în diverse proiecte, conferințe și mobilități. Toate programele de studii de licență și masterat sunt acreditate național și internațional, iar experiența profesorilor permite o pregătire fundamentală a absolvenților universității.

La **Facultatea Fizică, Matematică și Tehnologii Informaționale** s-a demonstrat că absolvenții din cadrul instituției oferă servicii de calitate, dau dovadă de profesionalism, de integritate, de valori morale și profesionale care sunt benefice pentru o educație de calitate necesară Republicii Moldova.

În contextul în care fluxul de informație crește exponențial și suntem înconjurați de tehnologii avansate, dacă îți dorești să devii profesor în domeniul științelor exacte, ai șansa să familiarizezi generații cu aceste domenii.

Tinerii care tind să devină fizicieni, matematicieni sau specialiști în tehnologiile informaționale sunt invitați să-și depună actele la această facultate, care a pregătit mii de specialiști dotați în domeniul științelor exacte. Pentru mai multe detalii accesează: <https://upsc.md/organizare/facultatea-fizica-matematica-ti/>

Pentru conformitate,
Silvia ȚURCAN

PROIECTE EDUCAȚIONALE

„Ograda mea de vis”

Proiectul educațional cu participare națională „Ograda mea de vis” a avut drept parteneri trei instituții de învățământ din Republica Moldova (Colegiul de Ecologie din Chișinău, Liceul „Ștefan cel Mare” din Șoldănești și Colegiul de Medicină din Cahul), echipele fiind ghidate de subsemnatele.

Ionela ROBU,
coordonator al proiectului,
profesoară de matematică,
grad didactic I,
IP Colegiul de Ecologie,
mun. Chișinău

Nina BEȘLEAGA,
profesoară de matematică,
grad didactic I,
IP Colegiul de Ecologie,
mun. Chișinău

Elena OLEINIC,
profesoară de matematică,
grad didactic I,
IP Liceul Teoretic
„Ștefan cel Mare”,
or. Șoldănești

Elena BIBIC,
profesoară de matematică,
grad didactic superior,
IP Colegiul de Medicină,
or. Cahul

În contextul unei societăți care se schimbă, la nivelul tuturor subsistemelor sale, învățământului trebuie să i se ofere o nouă perspectivă asupra funcționării și evoluției. În cadrul acestei perspective, parteneriatul educațional devine o prioritate a strategiilor actuale, orientată către dezvoltarea educației.

În cadrul proiectului educațional „Ograda mea de vis” s-a valorificat aplicarea cunoștințelor din matematică, științe, specialitate și din orientare în carieră și în viața cotidiană.

La baza inițierii acestui proiect educațional au stat următoarele aspecte:

- încurajarea cooperării dintre elevi din zone geografice diferite;
- încurajarea cooperării dintre instituțiile de învățământ preuniversitar;
- sporirea motivației pentru învățare;
- utilizarea cunoștințelor din diverse domenii într-o abordare integrată;
- implicarea elevilor în situații de învățare, dezvoltând și aplicând gândirea critică, capacitatea de a colabora și a comunica eficient, de a inova.

Obiectivele proiectului au inclus: implicarea a 36 de elevi și 4 cadre didactice din 3 instituții din Republica Moldova, timp de 2 luni, în activități de parteneriat prin comunicare și colaborare eficientă; orga-

nizarea a trei sesiuni online cu grupurile partener și a două ședințe interne în cadrul fiecărei instituții în perioada octombrie - noiembrie 2023, prin care s-au stabilit colaborări și s-au dezvoltat capacități de comunicare fără bariere; elaborarea produsului final - machetă; model electronic 3D, de către participanții proiectului din fiecare instituție pe parcursul lunii noiembrie 2023; prezentarea proiectului prin diseminarea la ședințe cu părinții, consiliul profesoral, conferințe, pe pagina de Facebook a grupului creat, în perioada noiembrie-decembrie 2023, la care au acces profesori și elevi.

Toate activitățile care s-au desfășurat pe parcursul desfășurării proiectului se regăsesc în materialele plasate pe grupul de pe Facebook cu același nume „Ograda mea de vis”.

Proiectul s-a desfășurat în 5 etape care au presupus: **Etapa de documentare** - lansarea proiectului în luna octombrie - prin intermediul ședinței online pe platforma Google Meet; **Etapa de cercetare** - a inclus în sine perioada acordată pentru explorarea subiectului propus în tematica proiectului, cu realizarea unei schițe proprii a fiecărui participant, a „ogrăzii de vis” în creion simplu sau în culori, sau prin intermediul platformelor TIC; **Etapa de acțiune**

în baza cercetării - s-a elaborat prezentarea schiței finale a proiectului de grup (Power-Point, Canva, carte digitală etc.), care a fost prezentată în cadrul întâlnirii online; **Etapa de implementare** - au fost elaborate produsele, perioada octombrie - noiembrie; **Etapa de reflecție și raportare** - au fost prezentate și apreciate produsele. În cadrul ultimei ședințe s-a evaluat activitatea de pe parcursul desfășurării proiectului de către participanți prin intermediul unui chestionar.

Analiza chestionarului completat de către elevi în urma participării în cadrul activităților proiectului oferă următoarele rezultate:

Referitor la atitudinea față de geometrie - s-au înregistrat următoarele păreri:

„Geometria este obiectul care se aplică foarte mult în viața cotidiană.”

„Am înțeles că geometria trebuie studiată, având o importanță deosebită în viața de zi de zi.”

„Geometria este o ramură deosebită a matematicii. Ea oferă instrumente pentru rezolvarea problemelor practice și contribuie la dezvoltarea gândirii analitice.”

„Geometria este o disciplină fascinantă, oferind un cadru structural pentru înțelegerea formelor, măsu-

rilor și relațiilor spațiale. Contribuie semnificativ la dezvoltarea gândirii logice și abilităților de rezolvare a problemelor.”

„Geometria dezvoltă gândirea abstractă și abilitățile de rezolvare a problemelor cotidiene.”

Păreri referitoare la ce au învățat nou sau au înțeles mai bine din geometrie:

„Am înțeles că geometria este mult mai importantă decât se presupune și o utilizăm mai des decât ne dăm seama.”

„În rezultatul participării la proiect mi-am dat seama că geometria nu doar furnizează cunoștințe matematice, ci dezvoltă și aptitudini esențiale pentru rezolvarea problemelor și pentru înțelegerea lumii înconjurătoare.”

„Am aflat mai multe ca, de exemplu, noi formule, cum să construiești macheta/schița unei case”

„Calcularea ariilor suprafețelor complexe; calcularea volumelor; estimarea în bani (lei)”

„În rezultatul participării la proiect, am atins performanțe noi în planificarea unei gospodării, utilizând cunoștințele din geometrie.”

„Aspecte, precum proiecții, proporții și relații spațiale sunt esențiale în dezvoltarea unui proiect

3D eficient pentru amenajarea teritoriului.”

„Am luat cunoștință de unele programe noi de realizare a unor proiecte online.”

Păreri proprii ale elevilor despre proiect:

„La început a părut un joc, după care am realizat că este ceva serios, destul de complicat, dar sigur și interesant”;

„Activitate interactivă și interesantă”;

„A fost o experiență plăcută, inovatoare și binevenită. Chiar apreciez lucru echipei noastre și al celorlalte echipe”;

„Datorită proiectului, am reușit, la nivel de clasă, să dezvoltăm spiritul de echipă, motivându-ne să mai participăm la astfel de evenimente”;

„Acest proiect a fost foarte distractiv și am învățat mai bine să colaborez cu cei din jur. A fost și o oportunitate de a descoperi noile idei ale tuturor colegilor”;

„Consider că astfel de proiecte sunt foarte binevenite în programul școlar, dând posibilitate elevilor să-și pună în practică cele mai neobișnuite idei”;

„A ieșit un proiect foarte reușit. Am muncit și am colaborat împreună cu colegii și asta mi-a plăcut foarte mult.”

În concluzie: proiectul a avut un impact pozitiv și de bun augur asupra grupului-țintă - cei 36 elevi ghidați de cele 4 cadre didactice din 3 instituții din Republica Moldova, care timp de 2 luni au activat în parteneriat, studiind, lucrând în grupuri, subgrupuri pe interese, au colaborat, au prezentat rezultatele muncii depuse, s-au inspirat reciproc învățând unii de la alții și demonstrând spirit de concurență. **Aprecieră** supremă a muncii depuse a fost **exprimarea dorinței** elevilor de a mai participa la asemenea activități.

INTERVIUL DE JOI

Tatiana KOSOROTOVA: „Mi-aș dori să schimb atitudinea oamenilor față de pedagogie, eliminând opinia că a fi pedagog este plictisitor și anost”

(Continuare din pag. 3)

Universul limbii engleze mi-a fost dezvăluit de către dr., conf. univ. Oxana Golubovschi și Lilia Herța. Doamna O.Golubovschi a apărut în viața mea când simțeam că pierd semnificativ din flacăra pasiunii mele. Într-una dintre discuțiile noastre valoroase, dumneaei mi-a zis că în viitor mă vede pretutindeni, îndeosebi în cadrul proiectelor grandioase. Datorită doamnei Oxana, am început să mă implic în diverse activități din cadrul Catedrei de Filologie Engleză și să vin la universitate cu mai multă plăcere. Prin prezența sa caldă în viața mea, dumneaei mă motivează să fiu mai puternică, perseverentă și iubitoare.

Pe doamna L.Herța eu am descoperit-o privind susținerea tezei dumneaei de doctor. Deseori îi spun „inspirația mea științifică”, deoarece am citit multe articole scrise de dumneaei și împreună cu doamna Lilia descopăr proverbe în limba engleză. Dumneaei, prin exemplul său, mă încurajează enorm să ajung la susținerea tezei de doctor, căci anume dumneaei mi-a descris fier-

are pas cu emoții. Doamna Lilia este mândră de realizările mele și îmi dăruiește căldură și susținere academică de nedescris.

- **Cum crezi, prin ce se deosebește Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”?**

- Oamenii. Universitatea noastră înflorește datorită fiecărui om care lucrează cu dedicație în numele educației. Niciodată nu am putut să-

mi imaginez că zilnic voi saluta cu drag și voi îmbrățișa zeci de oameni. Îmi amintesc și acum cum m-am implicat ca voluntar în cadrul evenimentului „Pedagogul Anului 2023”, organizat de Ministerul Educației și Cercetării. Atunci, pe neașteptate, Lucia Cepraga, dr., conf. univ., șefa Secției de Asigurare a Calității și Dezvoltării Curriculare, m-a îmbrățișat și s-a bucurat de faptul că studenții

crengieni sunt atât de activi. Despre aceasta este universitatea noastră... despre căldura sufletească care nu încetează să te copleșească în fiecare zi, despre susținerea necondiționată, despre cântecul mirific și irepetabil al inimilor care trăiesc în lumea crengiană...

Interviul de mai sus ne-a oferit o perspectivă unică asupra experienței academice și a implicării studenților în diverse activități extracurriculare. Prin povestea sa sinceră și pasionată, Tatiana a ilustrat nu doar căldura

și susținerea din cadrul universității, ci și dedicarea sa față de educație și dezvoltarea personală. Îi mulțumim sincer pentru generozitatea și deschiderea cu care și-a împărtășit experiența și perspectivele sale de dezvoltare în cadrul acestui interviu. Contribuția ei valoroasă aduce o lumină nouă în comunitatea universitară și ne inspiră să căutăm excelența în tot ceea ce facem.

Pentru conformitate,
Oxana PaRaȘciuc

PROIECTUL - METODĂ DE DEZVOLTARE A COMPETENȚELOR ELEVILOR LA MATEMATICĂ

„Matematica este regina tuturor științelor”

I.C.F.Gauss/

Matematica este regina care cuprinde cu privirea totul în jurul nostru, în natură, în artă, în arhitectură, în biologie, în bucătărie, în muzică, în economie și în cele mai elementare lucruri. Matematica este baza gândirii critice, dezvoltă creativitatea și raționamentul logic. Învățarea matematicii este necesară, dar pentru a fi mai ușor învățată este suficient să includem elevii în activități de predare-învățare-evaluare captivante, cu integrare interdisciplinară și cu aplicarea cunoștințelor în viața cotidiană. Toate acestea pot fi realizate prin intermediul metodei proiectului.

Proiectul este o metodă activ participativă, care presupune transfer de 42 cunoștințe, dezvoltare și capacități, abordare interdisciplinară, precum și consolidarea unor abilități sociale ale elevilor. Această metodă ne permite să transferăm cunoștințele acumulate la matematică în diverse domenii. Învățarea pe bază de proiect permite elevilor să sporească motivația pentru învățare, să dezvolte competențele de cooperare.

Fiind membru al comunității eTwinning de pe platforma ESEP, împreună cu elevii clasei a XII-a B de la LT „George Călinescu”, am abordat și am dezvoltat un proiect internațional eTwinning „Matematica în viața de zi cu zi”. Am colaborat cu profesori de la Liceul Tehnologic „Brad Segal” din Tulcea, România, coordonați de profesoarele Anișoara Dorobăț, Aida Corina Moldoveanu și Simona Ciocan.

Pentru realizarea acestui proiect a fost necesar ca elevii mai întâi să formeze grupele, să creeze sigla proiectului, să cerceteze din ce elemente este format un costum național, ce semnifică fiecare element. S-au documentat referitor la construcția edificiilor din localitate. Au realizat o excursie la Muzeul Național de Etnografie și de Istorie Naturală din Chișinău, unde au aflat multe despre portul național.

Au făcut cercetări în domeniul construcției de drumuri, case și au înțeles că fără cunoștințe în

matematică nu poate fi efectuată nici o construcție. S-au convins de importanța cunoașterii criteriilor de paralelism și perpendicularitate. Au construit edificii din localitate în miniatură, punând în evidență aceste criterii și elementele corpurilor geometrice. Au realizat un interviu cu un părinte al unuia dintre elevi, care lucrează în domeniu, care le-a confirmat necesitatea învățării matematicii.

Au cercetat și au descoperit matematica și în biologie, anume ecuațiile diferențiale în dinamica creșterii populației; au determinat că la baza analizei și interpretării datelor experimentale stă statistica matematică, iar șirul lui Fibonacci se ascunde și în corpul uman, cum ar fi raportul dintre lungimea antebrațului, forma urechii și a. La fel, acest raport poate fi observat în multe aspecte ale naturii, poate fi folosit pentru a descrie și explica fenomene biologice. Matematica are un impact direct asupra medicinei și agriculturii.

Au analizat rețetele familiei și prin colaborare au creat o carte digitală.

Fiecare activitate s-a finalizat cu produse create cu ajutorul instrumentelor digitale. Ei au folosit diverse instrumente digitale pentru prezentare și colaborare: Genually, Prezentări Google, Youtube, PPT, Canva. Pentru vizualizarea și cercetarea diferitor configurații au folosit Office. Instrumentele TIC au fost utilizate în comunicare electronică, forum.

Elevii s-au încadrat cu mare plăcere în toate activitățile, au dezvoltat competențe digitale, de colaborare online, competare în limbile engleză și română, confirmând aplicabilitatea noțiunilor matematice în viața cotidiană. Au învățat cum se efectuează o cercetare matematică.

Evaluarea fiecărui elev s-a făcut în dependență de activitatea individuală pe parcursul realizării sarcinilor.

Aplicarea metodei proiectului este benefică pentru dezvoltarea competențelor elevilor la matematică, cu transfer direct al cunoștințelor acumulate în viața de zi cu zi, sporind motivația învățării și creșterea rezultatelor.

Victoria ROTARI,
profesoară de matematică,
grad didactic unu,
LT „G.Călinescu, Chișinău

Creating a Supportive Learning Environment for SEN pupils with Mnemonic Techniques

“It shouldn't matter how slowly a child learns. What matters is that we encourage them to never stop trying.”

(Robert John Meehan)

Language acquisition, especially in mastering a language as intricate as English, often proves to be a formidable challenge. While traditional methods rely heavily on rote memorization and repetitive learning, integrating mnemonic techniques into teaching English can significantly enhance comprehension, retention, and overall enjoyment of the language-learning process.

Inclusive classrooms are more conducive to academic success. When students of varying abilities, cultural backgrounds, and learning styles interact and collaborate, they benefit from exposure to different perspectives and develop a broader understanding of the subjects being taught. Inclusive instruction recognizes that students have diverse ways of learning and provides multiple avenues for them to grasp and apply new concepts. By differentiating instruction, educators tailor their teaching methods to accommodate individual student needs, ensuring that no student is left behind.

An inclusive classroom is also a platform for fostering social and emotional growth. Students have the opportunity to interact with peers from different backgrounds, providing them with a chance to expand their social circles and build strong relationships. Through engaging in collaborative activities and group discussions, students develop vital skills such as communication, teamwork, and problem-solving. They also learn to appreciate different perspectives and develop empathy for their classmates. Inclusion helps combat preju-

dice, intolerance, and discrimination, fostering a sense of community and creating a positive and inclusive school culture.

Mnemonics, derived from the Greek word „mnemonikos” meaning „related to memory”, encompass various memory aids or devices that facilitate easier retention of information. These techniques capitalize on the brain's natural inclination towards pattern recognition, association, and visualization. Incorporating mnemonic strategies into English language education proves to be an effective and engaging approach for learners of diverse ages and skill levels.

Visual Associations

One of the most powerful mnemonic tools is creating vivid mental images related to English vocabulary or grammar rules. For instance, associating a difficult word with a visual representation or a familiar object can significantly aid in memory recall. This technique not only assists in word retention but also fosters a deeper understanding of word meanings and usage.

When Granny comes, I like to see
The magic that she does for me.
She turns a pumpkin into pie.
As quickly as you wink an eye.
And when she mixes dough for bread
It turns into a dove instead.
Some read of magic out of books
And I see the magic when Granny cooks.

Chunking and Storytelling

Breaking down complex English sentences, phrases, or vocabulary into smaller, manageable chunks can

facilitate easier comprehension. Additionally, crafting stories or narratives around language elements helps create context and emotional connections, making the content more memorable and relatable.

Memory Palaces and Mind Mapping

Advanced mnemonic techniques like memory palaces (associating information with specific locations in an imagined building or space) and mind mapping (creating visual diagrams connecting various concepts) can be adapted to aid in organizing and recalling English language elements effectively.

Integrating mnemonics into English language education empowers learners to move beyond mere memorization towards a deeper understanding and application of the language. Teachers play a pivotal role in introducing these mnemonic tools creatively within lesson plans, fostering an environment that encourages experimentation and personalization in mnemonic strategies.

In conclusion, mnemonics stand as invaluable allies in the arsenal of teaching tools, revolutionizing the landscape of English language education by fostering creativity, engagement, and enhanced retention among learners.

However, it's crucial to acknowledge that while mnemonics serve as powerful aids, they work best when used in conjunction with comprehensive language learning methodologies. A balanced approach that incorporates mnemonics alongside regular practice, immersive experiences, and meaningful interactions in English ensures a holistic and enduring grasp of the language.

Ana MAȘCAUȚAN,
profesoară de limba engleză,
grad didactic unu,
IPLT „Natalia Dadiani”,
mun. Chișinău

Stimularea inițiativei tinerilor prin intermediul proiectelor ecologice

Protecția mediului a devenit o prioritate majoră în plan mondial, regional și local, de aceea este necesar ca educația ecologică să fie implementată tot mai mult în sistemul de învățământ la toate treptele de școlarizare, prin diverse lecții, proiecte, seminare, conferințe atât la nivel instituțional, cât și la nivel național. Astfel, cu intenția de a motiva tânără generație să utilizeze energia în mod eficient, în cadrul IP LT „Liviu Rebreanu” din Chișinău, grupul de elevi „Eco-Rebrenii” au participat la proiectul educațional transfrontalier „Eficientizarea energiei – imperativ al dezvoltării sustenabile!”

Tatiana BACIU,
profesoară de geografie,
grad didactic I,
IP LT „Liviu Rebreanu”,
mun. Chișinău

și/sau eficientizarea energetică. Sustenabilitatea ecologică și economică a existenței și activităților omului a devenit recent un subiect de mare interes social.

Proiectul s-a desfășurat în trei etape.

Etapa I – prezentarea grupului și logoului proiectului pe subiectul „Progresul energiei solare”, din motivul că țara noastră este un plai însorit, ceea ce ne-ar permite să beneficiem de una din resursele inepuizabile, cum ar fi energia solară. În cadrul acestei etape elevii au abordat motivarea „schimbarea începe de la noi, oamenii”. Astfel,

de-a lungul timpului elevii instituției s-au implicat și au organizat diverse activități, cum ar fi: colectarea deșeurilor din parcul „Valea Trandafirilor”, plantarea arborilor în parcurile din mun. Chișinău, flashmobul „Terra - casa noastră”, inaugurarea spațiului verde în perimetrul instituției etc., dând dovadă de responsabilitate și grijă față de mediul înconjurător. Logoul echipei: „Cu pași mici, dar fermi, să scoatem țara din criza dependenței de combustibili, tinzând spre un mediu mai ecologic”.

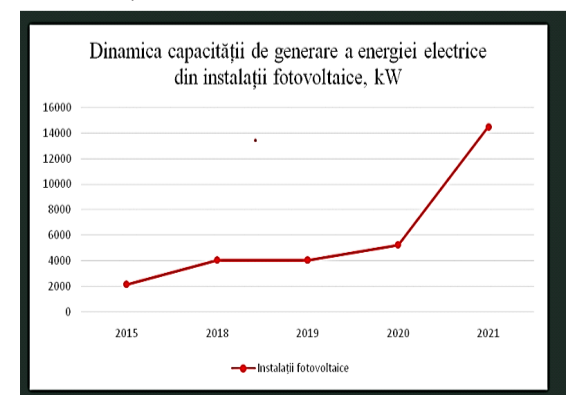
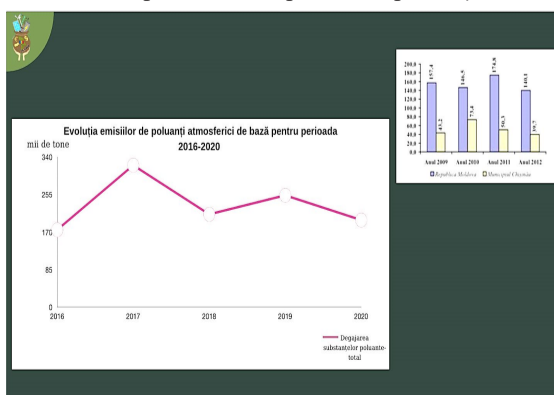
La **etapa a II-a**, timp de două luni, elevii au avut sarcina de a cerceta tema, apoi au creat un produs

al cercetării PPT. Scopul proiectului a fost de a promova beneficiile surselor netradiționale de energie și independența de combustibili fosili pe care țara noastră îi importă, iar arderea lor cauzează poluarea masivă a mediului ambiant. Astfel, a fost posibilă realizarea obiectivelor propuse: informarea populației despre avantajele și dezavantajele energiei solare; utilizarea panourilor solare la nivel local și național pentru un mediu mai ecologic. Apoi au fost prezentate grafice care demonstau cheltuielile pentru importul de combustibili, evoluția emisiilor de poluanți atmosferici la nivel de țară

și în mun. Chișinău, într-o anumită perioadă, dinamica capacității de generare a energiei electrice din mai multe surse netradiționale, dar și a instalațiilor fotovoltaice care, în ultimii ani, înregistrează o creștere semnificativă.

Analiza volumului mare de informații a permis evidențierea unei serii de avantaje și dezavantaje ale utilizării panourilor solare. Dintre **avantaje** au fost enumerate: zero emisii – odată cu instalarea panourilor solare, nu vor mai exista emisii de gaze cu efect de seră; folosire simplă – sunt ușor

(Continuare în pag. 7)

EXPERIMENTE CHIMICE CU REACTIVI DE ACASĂ

Chimia, fiind o știință cu caracter experimental, nu poate fi predată, învățată și evaluată fără să apelăm la experiment atât ca metodă de investigație științifică, cât și ca metodă de învățare și evaluare. Experimentul este o strategie eficientă de motivare, prin intermediul căruia elevii au posibilitatea nu doar să aplice în practică cunoștințele acumulate în plan teoretic, ci și să observe fenomenele chimice într-un mod captivant și distractiv.

Astfel, chimia devine în conștiința elevilor nu doar o știință exactă, ci și una atractivă. Formarea competenței de utilizare inofensivă a substanțelor în activitatea cotidiană, cu responsabilitate față de sănătatea personală și grijă față de mediu, este complexă și necesită realizarea sistemică a experimentelor chimice de către elevi. Uneori lipsa anumitor reactivi pune cadrele didactice în situația de a utiliza substanțe accesibile din viața de zi cu zi, dar cu efecte asemănătoare. De multe ori profesorii creează situații de învățare bazate pe investigarea experimentală cu utilizarea celor mai simple substanțe, care pot fi găsite în gospodăria fiecăruia. Substanțele chimice prezente în gospodărie:

– substanțe anorganice - H_2O , H_2O_2 ; metale - Al, Cu, Fe; nemetale - S, C; săruri - NaCl, Na_2CO_3 , NaHCO₃, CuSO₄, CaCO₃, (NH₄)₂CO₃, KMnO₄; baze - Ca(OH)₂, NOH, NH₄OH; oxizi - CaO etc);

– substanțe organice (ex: zahăr, oțet, acid citric, săpun, acetona, alcool etilic, acid formic, amidon, glicerina etc).

Pentru a demonstra elevilor că chimia nu este doar o disciplină „abstractă”, ne-am propus să descriem unele experimente ce pot fi realizate cu „reactivi de acasă”.

Experimentul chimic nr.1: „Cereala invizibilă”

Ustensile și reactivi: zahăr, suc de lămâie, pensulă, pahar Berzelius, lumânare, foaie A4.

Descrierea experimentului:

I. Aplicație în cadrul lecției *Introducere în studiul chimiei organice/ Acizii carboxilici*:

a) Stoarce lămâia într-un pahar Berzelius; b) înmoaie pensula în sucul de lămâie din pahar și scrie un cuvânt pe foaia A4 cu ajutorul pensulei; c) lasă foaia să se usuce, până când cuvântul a dispărut; d) aprinde lumânarea și apropie foaia de flacăra lumânării la o distanță de 5-10 cm, mișcă foaia rotativ (pentru fiecare literă aparte) în dreptul flăcării, astfel ca să apară cuvântul ce l-ai scris.

I. Aplicație în cadrul lecției *Hidrații de carbon/ Zaharoza*:

a) Dizolvă o linguriță de zahăr în 10 mL de apă și repetă pașii b)-d) de mai sus.

Experimentul chimic nr.2: „Balonul gonflabil”

Ustensile și reactivi: sodă alimentară, oțet, pahar Erlenmeyer, linguriță, balon gonflabil, folie de aluminiu, sodă caustică.

Descrierea experimentului:

I. Aplicație în cadrul lecției *Proprietățile chimice ale acizilor sau sărurilor/ Obținerea oxidului de carbon(IV)*:

a) Toarnă în paharul Erlenmeyer 30 mL de oțet; b) pune în balonul gonflabil 3-4 lingurițe de sodă alimentară; c) îmbracă gura balonului gonflabil pe gura paharului Erlenmeyer și încet toarnă soda alimentară din balon în pahar.

II. Aplicație în cadrul lecției *Obținerea hidrogenului/ amfoteritatea aluminiului*:

a) Dizolvă într-un pahar Erlenmeyer 2-3 lingurițe de sodă caustică în 30 mL de apă; b) rupe bucăți de folie de aluminiu și introdu-le în paharul Erlenmeyer; c) îmbracă gura balonului gonflabil pe gura paharului Erlenmeyer și așteaptă câteva minute.

Experimentul chimic nr.3: „Șarpele din zahăr”

Aplicație în cadrul lecției *Hidrații de carbon/ Zaharoza*: Ustensile și re-

activi: zahăr pudră, etanol, sodă alimentară, nisip, pahar Berzelius.

Descrierea experimentului: a) pe o placă de ceramică sau într-un vas de metal pune nisip pe care îl umezești bine cu etanol; b) într-un pahar chimic amestecă 5 lingurițe de zahăr pudră cu 2 lingurițe de sodă alimentară și așază amestecul format peste nisipul umezit cu etanol; c) aprinde etanolul de pe nisip.

Experimentul chimic nr.4: „Pasta de dinți a elefanților”

Aplicație în cadrul lecției *Obținerea oxidului de carbon*:

Ustensile și reactivi: apă oxigenată de 30%, colorant (albastru de metilen sau colorant alimentar), drojdie, pahar Erlenmeyer, apă caldă, pahar Berzelius.

Descrierea experimentului: a) toarnă într-un pahar Erlenmeyer 50 mL apă oxigenată de 35% și adaugă câteva picături de albastru de metilen sau colorant alimentar; b) într-un pahar Berzelius dizolvă drojdia uscată în 20 mL apă caldă; c) adaugă soluția de drojdie peste apa oxigenată colorată din balonul Erlenmeyer.

Experimentul chimic nr.5: „Artificii în pahar”

Aplicație în cadrul lecției *Dizolvarea/ Solubilitatea substanțelor*:

Ustensile și reactivi: pahar Berzelius, ulei, apă, colorant alimentar, o pastilă efervescentă.

Descrierea experimentului: a) toarnă într-un pahar Berzelius 75 mL ulei; b) în 25 mL de apă di-

zolvă colorant alimentar și adaugă acest amestec în paharul Berzelius cu ulei; c) așteaptă câteva secunde pentru stratificarea lichidelor și adaugă o pastilă efervescentă.

Experimentul chimic nr.6: „Batista care nu arde”

Aplicație în cadrul lecției *Proprietățile chimice ale alcoolilor*:

Ustensile și reactivi: o batistă din bumbac, alcool, apă.

Descrierea experimentului: a) ia o batistă din bumbac și umezește-o bine în apă, stoarce-o dacă este îmbibată prea tare; b) apoi introdu batista umezită în alcool; c) aprinde batista.

Experimentul chimic nr.7: „Viermi dansatori”

Aplicație în cadrul lecției *Proprietățile chimice ale acizilor sau sărurilor/ Obținerea oxidului de carbon (IV)*:

Ustensile și reactivi: o mână de viermi din jeleu (fără cristale de zahăr pe suprafața acestora), esență de oțet, sodă alimentară, pahar Berzelius.

Descrierea experimentului: a) într-un pahar Berzelius dizolvă 2 lingurițe de sodă alimentară în 20 mL de apă, adaugă viermii din jeleu în soluția preparată și lasă-i să stea 15 minute; b) umple un alt pahar chimic adânc cu esență de oțet și pune viermii îmbibați cu soluția de sodă alimentară în pahar.

Experimentul chimic nr.8: „Artă în lapte”

Aplicație în cadrul lecției *Grăsimile*:

Ustensile și reactivi: un cristalizator, colorant alimentar de diferite culori, lapte, scobitori, detergent de vase.

Descrierea experimentului: a) toarnă într-un creuzet lapte astfel ca să se acopere fundul vasului; b) picură 1-2 picături de colorant de diferite culori, dar ai grijă să nu se amestece; c) introdu o scobitoare în gelul de vase și apoi cu scobitoarea pe suprafața căreia este gel de vase atinge petele de colorant de pe suprafața laptelui.

Experimentul chimic nr.9: „Produsele la control”

Aplicație în cadrul lecției *Hidrații de carbon/ Amidonul*:

Ustensile și reactivi: ceașcă Petri, smântână, tinctură de iod.

Descrierea experimentului: a) ia o linguriță de smântână și pune-o în ceașca Petri; b) picură 1-2 picături de tinctură de iod.

Exact la fel putem determina prezența amidonului în crenvurști. Secționăm un crenvurst și picurăm o picătură de tinctură de iod pe suprafața secționată.

Profesorii de chimie pot apela la numeroase „trucuri” pentru a fascina elevii, dar pot antrena și elevii în efectuarea experimentelor chimice cu substanțe din viața de zi cu zi pe care să le realizeze în cadrul lecțiilor la anumite teme, orelor opționale sau activităților extracurriculare. Cadrele didactice sunt mereu în căutare de diverse căi de a ajunge la copii, își împărtășesc bunele practici și își adaptează stilul de predare la necesitățile acestora. Pentru unele idei în realizarea experimentelor cu „reactivi de acasă” îi mulțumim unei foste colege foarte creative, dna Alina Buga.

Natalia TACHI,
profesoară de chimie,
IPLT „Liviu Deleanu”;
Mariana DÎRU,
dr., conferențiar USM

(Continuare din pag. 6)

de montat, nu necesită întreținere ulterioară, pentru funcționare eficientă e nevoie de accesul direct la lumina soarelui; valorificare durabilă – soarele e o sursă de energie inepuizabilă, disponibilă pe termen îndelungat; utilizarea concomitentă a altor surse de energie – în cazul în care cantitatea de energie fotovoltaică nu este suficientă, energia solară poate fi utilizată concomitent cu alte surse tradiționale și netradiționale de energie; economie de energie – inițial va fi mai costisitoare din cauza instalațiilor panourilor fotovoltaice, dar, pe termen mediu, economiile de energie realizate vor fi deja foarte mari, apoi beneficiind și de un profit de energie care nu este utilizată și este „revândută”, astfel aceasta este o opțiune pentru oricine dorește să diminueze consumul de energie; garanție durabilă – panourile solare sunt constituite astfel încât să reziste chiar și 30 de ani, în funcție de calitatea produselor și a lucrărilor de montare.

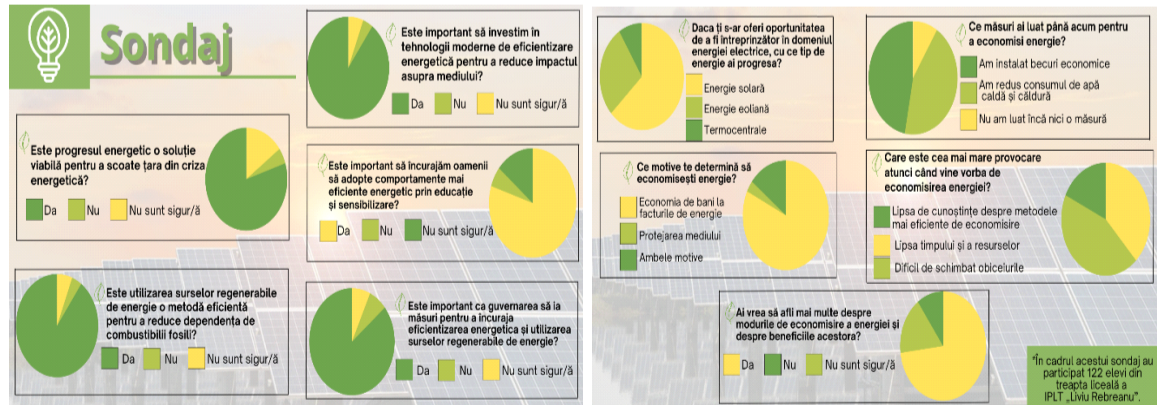
Dezavantajele au fost prezentate prin prisma înlăturării lor, cum ar fi: ocuparea spațiului – panourile solare necesită spațiu vast de instalare, însă pot fi montate și pe acoperișurile edificiilor, caselor sau

FII EFICIENT!

PAȘI MICI PENTRU EFICIENTIZAREA MAXIMĂ A ENERGIEI:

- 1 **Instalează becuri economice!**
- 2 **Reduce consumul de apă caldă și caldură!**
- 3 **Deconectează toate electrocasnicele de la priză!**
- 4 **Folosește la maxim lumina de zi!**
- 5 **Informează-te! Promovează consumul de energie!**

pe construcții speciale, fapt ce compensează acest dezavantaj; investiții – investiția inițială ține de instalarea propriu-zisă a panourilor solare costisitoare, însă aceste costuri vor fi amortizate prin generarea gratuită de energie electrică;

variația intensității fluxului energetic – variația cantității de lumină solară din cauza schimbării zilei cu noaptea, schimbarea duratei zilei pe parcursul anului și stării fizice a atmosferei (nori, ceață), dar, bineînțeles, există rezolvare prin folosirea unor acumulatori care ar stoca energia în timpul zilei, aceasta fiind utilizată atunci când avem nevoie.

Concluzia finală a fost că energia solară trebuie utilizată în producerea energiei electrice, chiar dacă necesită investiții. Existența unor dezavantaje este umbrată de beneficiile utilizării ei. Astfel, avantajele sunt incontestabile, deoarece 1 KW instalat la panourile fotovoltaice micșorează emisiile de

CO₂ cu circa 800 kg/an. Deci, energia solară este ecologică, eficientă și contribuie la reducerea cantității de poluanți emiși în aer.

La **etapa a III-a** elevii au elaborat și realizat un sondaj. În cadrul instituției au fost intervievați 122 de elevi ai treptei de liceu.

Ulterior a fost elaborat și repartizat elevilor, profesorilor și comunității un pliant informativ despre regulile de eficientizare a energiei. La data de 5 Martie, Ziua Mondială a Eficienței Energetice, a avut loc diseminarea produselor stipulate în proiect. În holul IP LT „Liviu Rebreanu”, pe ecranul televizorului, se derula video-ul proiectului, iar elevii grupului de proiect împărțeau de la mic la mare pliante

de informare despre eficientizarea energiei cu sloganul: „Poți fi ECO și tu! Depinde doar de tine...”. Proiectul din acest domeniu oferă posibilitatea de a dobândi cunoștințe în economisirea energiei, a duce aceste cunoștințe în familie, rudelor, prietenilor pentru a le multiplica, investind în propriul viitor.

În final, diseminarea rezultatelor a reprezentat o oportunitate pentru elevi de a-și manifesta cunoștințele și abilitățile, stimulând interesul față de eficientizarea/ economisirea energiei electrice, tinzând spre un mediu ecologic.

Echipa „Eco-Rebrenii” îndeamnă toată comunitatea să respecte și să acționeze conform sloganului: „Gândim ECONOMIC, Dorim ECOLOGIC și SUSTENABIL!”

EVENIMENTUL DEMNITĂȚII NAȚIONALE

Nicolae Bălcescu, istoric, scriitor și revoluționar român, participând la Revoluția din 1848, spunea: „Istoria este cea dintâi carte a unei nații. Într-însa ea își vede trecutul, prezentul și viitorul”. Savantul Nicolae Iorga, cu referire la istorie, afirma: „Un popor care nu își cunoaște istoria este ca un copil care nu își cunoaște părinții.”

La Centrul Academic Internațional „Eminescu”, în fiecare zi se organizează diferite activități culturale, care au drept scop iluminarea maselor populare despre anumite evenimente, care sunt importante în istoria națională. Aici se lansează cărți, se organizează conferințe de presă, lecții de istorie, mese rotunde etc.

Recent aici a fost organizată o lecție de istorie cu tema „165 de ani de la Unirea Principatelor Române.” Activitatea a fost organizată de doamna director Elena Dabija, cercetătorul științific, scriitorul, domnul Ștefan Sofronovici, și subsemnata, profesoară de istorie la Colegiul Național de Coregrafie. Evenimentul a fost deschis prin salutul doamnei director, care a subliniat importanța evenimentului, prin enunțarea scopului propus: ca fiecare român să promoveze valorile naționale și să nu uite de trecut, căci din el rezultă viitorul. Poetul Ștefan Sofronovici a făcut o trecere în revistă a istoriei românilor din cele mai vechi timpuri până în prezent, subliniind contribuția marilor personalități în lupta pentru cauza națională și idealul românesc. Au fost menționați Ștefan cel Mare, Mihai Viteazul, Grigore Ureche, Miron Costin, Vasile Alecsandri, Mihai Eminescu și mulți alți patrioți, care au stat în slujba idealurilor naționale pentru ca azi să ajungem să fim un popor cu drepturi egale în rândul marilor popoare. Domnul Ștefan Sofronovici a citit din creația proprie câteva poezii, în care este cantată dragostea de neam și țară, vitejia și verticalitatea poporului român în fața dușmanilor interni și externi.

La rândul meu, m-am referit succint la situația internațională de la căderea Imperiului Roman și până în prezent. Am explicat cum s-au format pe etape, unul câte unul, statele europene, accentuând că poate suntem cei mai bravi, prin faptul că ne-am unificat în timpul domniei lui Mihai Viteazul, în secolul XVI, pe când multe state din Europa erau dezmembrate în mai multe regate, dezbinare ce a persistat chiar și în prima jumătate a secolului al XIX-lea. Drept exemplu ne poate servi Italia, unificată către anul 1870, și Germania, care încă în anul 1848 rămânea dezmembrată în 34 de monarhii și 4 orașe libere. Am accentuat că aproape de anul 1812 în Europa nu existau state independente, că multe dintre ele, făceau parte din componența Imperiului Francez și a Imperiului Austriei, Imperiului

Otoman și Imperiului Rus. Privind harta în epoca napoleonică, vedem independența, ce-i drept suzerană Porții Otomane: Moldova dintre Prut și Munții Carpați și Țara Românească dintre Dunăre și munții.

Important este să nu uităm că poporul român, în toate timpurile, și-a apărut cu demnitate teritoriile rămase de la strămoșii noștri geto-daci și a crezut cu verticalitate în idealurile naționale. Exemplu este anul 1848-1849 și mișcarea revoluționară din Moldova, Transilvania și Țara Românească. Iubirea de moșie se vede din programele de luptă, dorințele de a trăi în țara lor, liberi, egali în drepturi, având posibilitatea singuri să-și hotărască soarta. Chiar dacă revoluția a fost înfrântă, ea a avut un ecou imens printre popoarele Europei, semn că românii sunt o națiune cu verticalitate, credință în ziua de mâine și vor obține independența politică și modernizarea statului unitar român. Năzuințele lor se vor realiza după încheierea războiului ruso-turc din 1853-1856, când armata rusă a fost înfrântă de către armatele Imperiului Turc, iar la Conferința de Pace de la Paris a fost lichidat protectoratul rus asupra Principatelor, stabilit în urma războiului ruso-turc din 1828-1829. Congresul de la Paris a hotărât menținerea suzeranității otomane asupra Moldovei și Țării Românești, dar însoțită de garanția marilor puteri europene. Congresul de la Paris, în lucrările sale, prevenea convocarea unor adunări ad-hoc în Moldova și Muntenia, imputernicite a se pronunța în problemele unirii. Evenimentele care au urmat s-au încununat de succes la 5 ianuarie 1859, când colonelul Alexandru Ioan Cuza este proclamat în unanimitate Domn al Moldovei, iar la 24 ianuarie - și Domnitor al Țării Românești. Acest eveniment de mare importanță națională a avut loc grație uniuniștilor, care au știut dintotdeauna că unirea Principatelor Române poate fi îndeplinită doar cu forțele proprii. Au convocat două adunări legislative și au fost aleși separat domnii principatelor. În Țara Românească erau mai multe candidaturi. Cele mai mari șanse le aveau foștii domnitori: Gheorghe Bibescu și Vasile Știrbei, dar, având o înțelegere preliminară cu uniuniștii din Mol-

dova și cu sprijinul maselor populare, au decis ca domnul Moldovei, Alexandru Ioan Cuza, să fie domnitor al Țării Românești, iar ambele teritorii să poarte denumirea de Principatele Unite. La Paris, pe data de 7 aprilie, a avut loc o conferință la care Franța, Anglia, Rusia, Sardinia și Prusia au recunoscut dubla alegere a lui Alexandru Ioan Cuza. Imperiul Otoman și Imperiul Habsburgic erau categoric împotriva, dar înfrângerea în Războiul Franco-Italo-Austriac a silit Viena să cedeze. Imperiul Otoman nu putea să se împotrivescă de unul singur și, la 26 august 1859, sultanul a fost nevoit să dea publicității firmanul prin care puterea suzerană recunoștea Unirea Principatelor Române. Noul domnitor avea de îndeplinit schimbări radicale, atât în interiorul principatelor cât și în politica internă și externă. În primul rând, a pus bazele aparatului de stat, a inițiat unificarea armatei, prin crearea unui singur stat major, a unificat guvernele, parlamentele, capitalele, deoarece domnul trebuia să se afle o parte a anului la București și alta - la Iași. A îndeplinit un șir de reforme: reforma secularizării mănăstirești, legea rurală, legea fiscală, legea militară, legea judecătorească, legea învățământului etc. A înființat două universități, la Iași în anul 1860 și la București - în 1864, ambele îi poartă numele.

S-ar putea de scris multe despre cei șapte ani de domnie ai bravului domnitor, dar importantă este însăși însemnătatea istorică a unirii Moldovei și a Țării Românești, cauzate de întreaga evoluție istorică a poporului român, care a năzuit spre unitatea teritorială, națională, istorică, lingvistică și social-culturală. Unirea a fost susținută de alte popoare din Europa, semn că toate naționalitățile tindeau spre modernizare și democratizare. Astăzi, când am ajuns în secolul XXI, mileniul III, noi, românii, avem o misiune față de generațiile în creștere, să păstrăm averea lăsată de strămoșii noștri și să demonstrăm în continuare că suntem un popor demn de propria istorie.

Veronica PÎRLEA-CONOVALI,
istoric, scriitoare

Ziua Lecturii cu scriitoarea Victoria Fonari

Cu prilejul Zilei Naționale Ca Lecturii, la Liceul Teoretic „Orizont”, filiala Buiucani, au demarat mai multe activități socioculturale. Una dintre ele a avut loc în spațiul bibliotecii, unde bibliotecara Valentina Ciobanu a invitat-o pe scriitoarea Victoria Fonari (doctor, conferențiar, poet și critic literar). Elevii claselor a patra și a cincea au vorbit despre importanța cititului împreună. La îndemnul elevilor au fost lecturate câteva secvențe din cartea „Jurnalul micului călător în Chișinău”.

A citi înseamnă a-ți crește capacitatea de focalizare și a-ți deschide porțile către universul cunoașterii. Lectura este una dintre cele mai utile activități ale tinerilor din zilele de azi, ea deschide ferestre spre identitate, cunoaștere și libertate, a comentat scriitoarea.

Biblioteca Liceului Teoretic „Orizont”, filiala Buiucani, este un spațiu propice întâlnirilor de suflet.

Ziua Națională a Lecturii a fost instituită în Republica Moldova în anul 2022, în contextul Zilei Internaționale a Cititului Împreună, desfășurate la nivel global la început de februarie, și al omagierii poetului Grigore Vieru, născut pe 14 februarie.

Silvia ȚURCAN

Programul național „Investim în profesori” va continua și în anul 2024

Peste 4000 de profesori din instituțiile de învățământ general din întreaga țară își vor dezvolta competențele în cadrul ediției II a Programului Național „Investim în profesori”. Ministerul Educației și Cercetării a alocat circa 8 milioane de lei pentru extinderea programului în 2024.

Cursurile de formare continuă sunt gratuite și se vor desfășura în perioada aprilie - decembrie 2024, atât în instituțiile de învățământ general selectate, cât și online.

Pentru a participa la program, managerii instituțiilor de învățământ trebuie să completeze un formular conform structurii furnizate până pe data de 23 februarie 2024, accesând linkul: https://bit.ly/investim_in_profesori. Menționăm că numărul minim de cadre didactice care vor fi implicate în programul de formare este de 20 de persoane pe instituție.

Tematicile formărilor vor răspunde necesităților actuale ale cadrelor didactice, inclusiv: cadrul normativ al activității cadrului didactic, inteligența emoțională, relația profesorului cu elevii și cu părinții, relevanța învățării, educația incluzivă. Numărul total de ore alocat pentru formare este de 300 de ore, echivalent cu 10 credite profesionale la modulul Psihopedagogie. Aceste ore vor fi distribuite astfel: 75 de ore contact direct, 100 de ore studiu individual, 35 de ore activitate de follow-up și 90 de ore consiliere/mentorat pe toată perioada anului 2024. În anul 2023, peste 3000 de cadre didactice din 91 de instituții din țară au beneficiat de cursuri de formare gratuite în cadrul Programului național „Investim în profesori”. În acest sens, din bugetul de stat au fost alocate 6 milioane de lei.

Univers Pedagogic pro

Chișinău, MD 2059, str. Doina, nr. 104, et 4

E-mail: universs2@mail.ru, univers.pedagogic@gmail.com

Tipar: ÎSFEF „Tipografia Centrală”. Comanda nr. 133.

ECHIPA REDACȚIONALĂ:

RESPONSABIL DE EDIȚIE ▶ Oxana Parașciuc

REDACTOR PRINCIPAL ▶ Nicolae Jantic

REPORTERI ▶ Iulian Bogatu,

Silvia Țurcan

CORECTOR ▶ Elvira Țăganaș-Pântea

MACHETATOR ▶ Iurie Babii

Redacția nu corespundează cu autorii, nu recenzează și nu restituie materialele necomandate. Preluarea articolelor și pozelor este posibilă doar cu acordul prealabil al redacției.

INDICE DE ABONARE LA:

„Poșta Moldovei” - PM21741

„Moldpresa Grup” SRL

Abonare online: <https://services.posta.md/abonarea2022#/publication/264>